

KURIER Wileński

WTOREK 28

SIERPNI 1990 R.

Nr 180 (11431)

DZIENNIK SPOŁECZNO - POLITYCZNY
Rady Najwyższej i Rady Ministrów Republiki Litewskiej

Ukazuje się od 1 lipca 1953 roku

Pobyty Wytautasa Landsbergisa w Danii

24 sierpnia na zaproszenie premiera Danii Poula Schlütera do Kopenhagi udał się przewodniczący Rady Najwyższej Republiki Litewskiej Wytautas Landsbergis.

W drodze do Danii W. Landsbergis w Rydze spotkał się z przewodniczącym Rady Najwyższej Republiki Łotewskiej Anatolijem Gorbunowem.

W tym samym dniu W. Landsbergis przybył do Kopenhagi. „Tylko Europa Zachodnia może być gwarantem niepodległości Litwy”, powiedział W. Landsbergis w piątek na konferencji prasowej w Kopenhadze. Konferencję prowadził przewodniczący parlamentu Klausem.

Agencja Reuters, UPL, PAP komunikując o konferencji prasowej, podkreślała słowa W. Landsbergisa, że „albo Europa pomoże Litwie połączyć się z Europą, albo odepchnie państwa bałtyckie i zmusi je do pozostania w składzie ZSRR. Zachodź twierdzi, że pragnie pomóc Gorbaczowowi, ale nie rozumie, że

może to uczynić tylko pomagając państwom bałtyckim”.

Wytautas Landsbergis spotkał się z premierem Danii Poulem Schlüterem i ministrem spraw zagranicznych Uffe Ellemann-Jensenem.

W toku rozmowy z korespondentem radia „Wolna Europa” W. Landsbergis zaznaczył, że spotkanie było otwarte i serdeczne. „Opowiedziałem, jaka jest sytuacja na Litwie, jakie są nasze poglądy na nasze problemy. Nasze narady z Danią w konkretnych sprawach także posunęły się naprzód. Jeden projekt porozumienia zawieszony jest teraz do Wilna. Widocznie wkrótce zostanie podpisany. Dotyczy on wzajemnych stosunków handlowych”, powiedział W. Landsbergis.

Według nieoficjalnych wiadomości tej jesieni do Litwy przybędzie delegacja parlamentarna kraju. Później w Danii przyjeżdżają delegacje Rady Najwyższej Republiki Litewskiej.

(ELTA)

Jak chodziliśmy po klucze do Europy

Ogólna długość granic morskich i lądowych ZSRR wynosi 60 tys. kilometrów. Przejście graniczne Ładział — Ogródniki to zaledwie mikroskopijna okazyjna — parumetrowej szerokości odcinek szosy prowadzącej z Litwy do Polski. Dla Litwy to na razie jedyna furka do Europy. Ale klucz od niej leży w kieszeni Moskwy.

22—24 sierpnia kilkadziesiąt tysięcy mieszkańców republiki zjechało do miasteczka namiotowego niedaleko granicy. W ten sposób ludzie chcieli zmanifestować swe dążenie do cywilizacji europejskiej. A jednocześnie, wielu nie opuszczało myśli: może i uda się w niedalekiej przyszłości otrzymać klucz chociażby od tego odcinka granicy Litwy.

W przeddzień imprezy Telewizja Centralna nadała wypowiedź jednego z liderów KPL (KPZR). Mówca sugerował, że zebrane po stronie litewskiej tłumy mogą spowodować zamieszki na granicy, aby temu zapobiec. Ze swej strony w Wilnie pojawiły się

śluchy, że kilkadziesiąt ochotników, miejscowych zwolenników silnego centrum w kuloodpornych kamizelkach udało się do rejonu przejścia granicznego, aby w razie potrzeby bronić szlabanu socjalizmu. Mimo słuchów, po obu stronach granicy rościła się namiotowa.

Straż graniczna też nie zasympiała gruszek w popiele. Ściągnięto samochody opancerzone, dodatkowe posiłki wojskowe.

22 sierpnia późnym popołudniem w myśl porozumienia obustronnego 550 obywateli z Litwy udało się przez punkt graniczny na stronę polską. Szli według uprzednio sporządzonej listy nazwisk przez kordon żołnierzy pogranicza. Ciekawą szczegół: młodym żołnierzom odebrano broń, bo przecież mogło się zdarzyć, że któremś z nowicjuszy nie wytrzymałyby nerwy i wówczas... Na szczęście, żołnierze wykazali dyscyplinę. Litwini — powściągliwość i do incydentów nie doszło. Udało się pomyślnie przejść

(Dokończenie na str. 2)

Z wizytą do USA

W dwutygodniową delegację wyruszył do Stanów Zjednoczonych Ameryki minister kultury i oświaty Litwy Dariusz Kucyls.

Celem naszego wyjazdu — powiedział minister korespondentowi ELTA — jest omówienie z instytucjami państwowymi w Ameryce perspektyw współpracy w dziedzinie oświaty i kultury, zwrócenie się o pomoc w urzeczywistnieniu reform szkolnych na Litwie, modernizację systemu oświaty. Z ministerstwem oświaty, wyższymi uczelniami, różnymi fundacjami będziemy się naradzać w sprawie wymiany specjalistów, praktyki specjalistów w USA, będziemy szukali ekspertów, którzy mogą przybyć do Litwy, pomóc w zastawianiu systemu testowego, przybliżyć nasz system oświaty do poziomu światowego.

Inny ważny cel — to więzi z państwami litewskimi za granicą. Odradzające się państwo litewskie powinno na szczeblu państwowym popierać swoich rodaków, a więc będziemy się porozumiewać w sprawie konkretnej praktycznej pomocy.

Banki na drodze do samodzielności

W ciągu dwóch dni w miasteczku Lohusalu w pobliżu Tallinna naradzali się przedstawiciele niezależnych centralnych banków krajów bałtyckich — prezydent Banku Łotewskiego Paweł Saks, przewodniczący zarządu Banku Litewskiego Willis Baldizis i prezydent Banku Estońskiego Rein Otason.

Kierownicy banków doszli do wspólnego wniosku, że problemy trzech banków na drodze do niezależności są podobne, opowiedzieli się za tym, aby centralne banki nie zależały od banków ZSRR i swoich rządów, za jednostką monetarną swoich republik, która ma ochraniać ekonomikę.

Baltija—ELTA

NA ZDJĘCIACH: nabożeństwo polowe w intencji Litwy; w wlecu wzięło udział również kilkadziesiąt przedstawicieli Polskiej Partii Socjalistycznej.

Spotkanie konsultacyjne parlamentarzystów

24 sierpnia w Wilnie odbyło się spotkanie robocze przedstawicieli Rady Najwyższej Republiki Litewskiej i Rady Najwyższej Rosyjskiej Federacyjnej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej.

Ze strony litewskiej uczestniczyli — zastępca przewodniczącego Rady Najwyższej Republiki Litewskiej Cz. Stankewiczius (kierownik), L. Andriekienė, W. Cepzallis, K. Glawackas, J. Karvelis, W. Katkus, Cz. Oklitzczy, N. Rasimawiczius, K. Uoka, E. Wilkas, ze strony RFSRR —

członek Prezydium Rady Najwyższej RFSRR A. Granberg (kierownik), S. Baburin, G. Bondariew, A. Czuplygina, E. Kozłokin, S. Krasawczynow, W. Mananikow, A. Poczynkow, F. Szelow — Kowiedajew.

Podczas konsultacji omówiono podstawowe zasady stosunków polityczno - prawnych między Republiką Litewską i RFSRR.

Strony wyraziły dążenia do opracowania wspólnego dokumentu politycznego, na którego

podstawie będą zawierane umowy i porozumienia. Szeroko omawiano zagadnienia praw obywatelskich, w tej dziedzinie strony osiągnęły zrozumienie wzajemne. Podkreślono również dążenie do zachowania dalszego rozwijania stosunków gospodarczych, handlowych i kulturalnych między Litwą i RFSRR. Porozumiano się w sprawie kontynuowania pracy. Następne spotkanie odbędzie się w Moskwie.

(ELTA)

UCHWAŁA PRZEDSIĘWZIĘCIA RADY NAJWYŻSZEJ REPUBLIKI LITWESKIEJ O PORZĄDKU DZIENNYM PIERWSZEGO POSIEDZENIA DRUGIEJ SESJI RADY NAJWYŻSZEJ REPUBLIKI LITWESKIEJ

Prezydium Rady Najwyższej Republiki Litewskiej postanawia: zalecić do rozpatrzenia na pierwszym posiedzeniu drugiej sesji Rady Najwyższej Republiki Litewskiej, które ma rozpocząć się 4 września br. o godzinie 10, następujące kwestie:

1. Statut i podstawowy Kapital Bank Litewskiego;
2. Preliminarz wydatków Departamentu Kontroli Państwowej Przewodniczący Rady

(na drugie półrocze 1990 r.):

3. Projekty nowelizacji artykułu 19 Tymczasowej Ustawy Zasadniczej Republiki Litewskiej i artykułów 55 oraz 56 Kodeksu Pracy Republiki Litewskiej;
4. Organy zarządzania kolchozów i innych spółdzielni rolnych;
5. Projekt obrad drugiej sesji Rady Najwyższej Republiki Litewskiej.

Najwyższej Republiki Litewskiej W. LANDSBERGIS

Wilno, 22 sierpnia 1990 r.

Kalendarium